

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ**

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

Галузь знань А Освіта

Спеціальність А4 Середня освіта

Освітня кваліфікація: Доктор філософії (PhD) з середньої освіти
(Фізична культура)

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВНУ імені Лесі Українки
Голова Вченої ради

_____/_____/ Анатолій ЦЬОСЬ

(протокол № ____ від « ____ » ____ 202_ р.

(наказ № ____ від « ____ » ____ 202_ р.

Освітня програма введена в дію з « ____ » ____ 202_ р.

зі змінами протокол № ____ від « ____ » ____ 202_ р.

(наказ № ____ від « ____ » ____ 202_ р.

Ректор _____ Анатолій ЦЬОСЬ

Луцьк – 2025

ПЕРЕДМОВА

Розроблено Робочою групою у складі:

Керівник Робочої групи:

1. Белікова Наталія Олександрівна – завідувач кафедри теорії фізичного виховання та рекреації, доктор педагогічних наук, професор (гарант освітньо-наукової програми).

Члени Робочої групи:

2. Вільчковський Едуард Станіславович – професор кафедри теорії спорту та фізичної культури, доктор педагогічних наук, професор.
3. Томащук Олена Григорівна – доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації, кандидат педагогічних наук, доцент.
4. Ялович Володимир Трохимович – доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації, кандидат педагогічних наук, доцент.
5. Черкашин Роман Євгенович – доцент кафедри фітнесу та циклічних видів спорту, кандидат педагогічних наук, доцент.
6. Гнітецька Тетяна Володимирівна – доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.
7. Деделюк Ніна Автономівна – доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.
8. Калитка Світлана Володимирівна – доцент кафедри теорії фізичного виховання та рекреації, кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. **Боднар Іванна Романівна** – завідувач кафедри теорії і методики фізичної культури Львівського державного університету фізичної культури імені Івана Боберського, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор.
2. **Денисенко Наталія Григорівна** – завідувач заочним відділенням Луцького педагогічного коледжу, кандидат педагогічних наук, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Заслужений учитель України.
3. **Денисова Лоліта Вікторівна** – завідувач відділу докторантури та аспірантури Національного університету фізичного виховання і спорту України, кандидат педагогічних наук, доцент.

1. Профіль освітньо-наукової програми
«Теорія та методика навчання фізичної культури»
зі спеціальності 014 «Середня освіта (Фізична культура)»

1 - Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки; відділ аспірантури, докторантури та наукового стажування
Ступінь вищої освіти та кваліфікація мовою оригіналу	Доктор філософії Доктор філософії в галузі Освіта/Педагогіка зі спеціальності 014 Середня освіта (Фізична культура)
Офіційна назва програми	Теорія та методика навчання фізичної культури
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 58 кредитів ЄКТС, термін навчання – 4 роки
Наявність акредитації	Не акредитована
Цикл/рівень	НРК України – 9 рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «магістр» / освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст»
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-наукової програми	До 30.09.2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://eenu.edu.ua/uk/structure/faculties-and-institutes/fakultet-fizichnoyi-kulturi-sportu-ta-zdorovya
2 – Мета освітньо-наукової програми	
Підготовка конкурентоспроможного фахівця на вітчизняному і світовому ринках праці, здатного працювати в умовах інтеграції України в європейський простір, гідно представляти свою державу в середовищі світового співтовариства. Примноження і використання особою, що навчається, знань, умінь та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі освіти та педагогіки, оволодіння методологією науково-педагогічної діяльності, а також проведення власного наукового дослідження і захисту дисертації в предметній області навчання фізичної культури, результати якої мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення	
3 – Характеристика освітньо-наукової програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність)	Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка Спеціальність: 014 Середня освіта (Фізична культура)
Орієнтація освітньо-наукової програми	Освітньо-наукова програма ґрунтується на дидактичних технологіях сучасної педагогічної науки та результатах сучасних наукових досліджень у сфері інноваційних форм навчання фізичної культури
Основний фокус освітньо-наукової програми	Програма передбачає формування та розвиток необхідних компетентностей для подальшої науково-педагогічної діяльності у сфері освіти; оволодіння методикою наукового дослідження змісту, пріоритетних напрямків, організаційних форм та технологій навчання фізичної культури

	Ключові слова: фізична культура, фізичне виховання, методика навчання, педагогічні технології, оздоровчо-рекреаційна діяльність, наукова діяльність, шкільна освіта, позашкільна освіта, педагогічна освіта, професійна освіта, індивідуальна освіта	
Особливості програми	Програма акцентована на проведенні науково-педагогічних досліджень. Передбачена науково-педагогічна практика. Зміст наукової складової ОНП визначається індивідуальним навчальним планом аспіранта.	
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання		
Придатність до працевлаштування	Випускники спроможні обіймати посади, кваліфікаційні вимоги яких передбачають наявність ступеня доктора філософії зі спеціальності Середня освіта (Фізична культура) у закладах вищої, післядипломної, фахової передвищої освіти, науково-педагогічних установах. Професійні назви робіт (ДК 003:2010): 2310 Викладачі університетів та вищих навчальних закладів 2351 Професіонали в галузі методів навчання 2359 Інші професіонали в галузі навчання	
Подальше навчання	Випускники можуть продовжити навчання для здобуття наукового ступеня доктора наук	
5 – Викладання та оцінювання		
Викладання та навчання	В основі лежать наукові підходи: професійно особистісний, системний, акмеологічний, аксіологічний, особистісно орієнтований, рефлексивний, діяльнісний та компетентнісний	
Оцінювання	Поточний та підсумковий контроль: заліки, усні та письмові екзамени. Звіт про практику. Звітування відповідно до індивідуального плану наукової роботи аспіранта (2 рази на рік).	
6 – Програмні компетентності		
Інтегральна компетентність (ІНТ)	Здатність продукувати нові ідеї, вирішувати комплексні дидактичні проблеми під час професійної або дослідницької діяльності у сфері педагогіки фізичної культури, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань	
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 1	Формування активної соціальної поведінки, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах
	ЗК 2	Здатність до збереження та примноження моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства
	ЗК 3	Здатність проектувати та здійснювати комплексне дослідження на основі системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору з використанням основних методологічних принципів та знань в області філософії науки
	ЗК 4	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, застосовування сучасних методів наукового дослідження, моделювання, інформаційних і комунікаційних технологій
	ЗК 5	Знання та розуміння предметної області методології навчання фізичної культури та розуміння професійної

		діяльності
	ЗК 6	Здатність представляти наукові результати державною та іноземною мовою (на рівні B2 за міжнародною шкалою визначення рівнів володіння іноземною мовою) в усній та письмовій формі, а також розуміти наукові тексти та термінологію
	ЗК 7	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
	ЗК 8	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
	ЗК 9	Здатність розробляти проекти та управляти ними
	ЗК 10	Здатність до міжособистісної та професійної взаємодії
	ЗК 11	Здатність організовувати освітній процес у вищій школі
	ЗК 12	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків
Фахові компетентності (ФК)	ФК 1	Здатність виконувати оригінальні дослідження та досягати наукових результатів, які створюють нові знання в області теорії та методики фізичного виховання, спортивної підготовки та оздоровчо-рекреаційної діяльності дітей та молоді, із звертанням особливої уваги на актуальні завдання/проблеми та використання новітніх наукових методів дослідження
	ФК 2	Здатність застосовувати знання фундаментальних основ сучасних досліджень, проблем і тенденцій розвитку фізичної культури та системи її навчання у комплексному аналізі явищ і процесів, що виникають в Україні та інших країнах світу
	ФК 3	Здатність до виконання завдань щодо розвитку й оцінки власної освітньо-наукової діяльності, визначення рівня сформованості професійної компетентності
	ФК 4	Здатність аналізувати особливості впровадження педагогічних технологій навчання фізичної культури, здоров'язбережувальних методик, а також методик адаптивного фізичного виховання
	ФК 5	Здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію, розуміти та описувати наукові, педагогічні, соціальні методи, пов'язані з практикою навчання фізичної культури
	ФК 6	Здатність прогнозувати науково обґрунтовані підходи до модернізації вітчизняної системи фізичного виховання, організовувати та забезпечувати управлінську діяльність з урахуванням процесів реформування сфери освіти та удосконалення навчального процесу з фізичної культури
	ФК 7	Володіння сучасними методами наукового дослідження, в тому числі пошуку інформації в літературі та Інтернеті, розрізнення первинних і вторинних джерел, використання традиційних та новітніх інформаційно-комунікаційних технологій
	ФК 8	Здатність до використання сучасного наукового обладнання та інноваційних технологій навчання фізичної культури
	ФК 9	Здатність проводити науковий аналіз результатів

		досліджень, усно та письмово презентувати й обговорювати результати наукових досліджень українською та англійською мовами, використовувати їх у практичній діяльності
	ФК 10	Здатність осмислення своїх власних припущень та перевірки зроблених іншими припущень, які вважаються доведеними у галузі педагогічної науки, що досліджує історію, технологію, зміст, засоби, методи й організаційні форми навчання фізичної культури
	ФК 11	Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері навчання фізичної культури та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, здійснювати патентно-ліцензійний пошук
	ФК 12	Здатність використовувати сучасні методи, технології та прийоми освітнього процесу з фізичної культури у закладах вищої освіти
	ФК 13	Здатність брати участь в організації науково-педагогічної роботи профільної кафедри, знати та розуміти принципи її діяльності
7 – Програмні результати навчання		
	ПРН 1	Демонструвати глибокі знання та розуміння загальнонаукових концепцій та сучасних тенденцій навчання фізичної культури
	ПРН 2	Демонструвати глибокі знання вітчизняного і зарубіжного наукового доробку та практичного досвіду щодо теоретичних та методологічних основ педагогічного процесу з фізичного виховання
	ПРН 3	Демонструвати розуміння філософської методології наукового пізнання та психолого-педагогічних аспектів науково-педагогічної діяльності у сфері навчання фізичної культури
	ПРН 4	Інтегрувати та застосовувати одержані знання з різних предметних сфер для формулювання та обґрунтування нових теоретичних положень і практичних рекомендацій у сфері інноваційних форм навчання фізичної культури
	ПРН 5	Демонструвати знання іноземної мови на рівні, достатньому для представлення та обговорення результатів своєї наукової діяльності іноземною мовою в усній та письмовій формі
	ПРН 6	Уміти проводити наукові дослідження на засадах ідентифікування актуальних наукових проблем у сфері навчання фізичної культури, визначення цілей та завдань, формування та критичного аналізу інформаційної бази, обґрунтування матеріалів дослідження та формулювання авторських висновків і пропозицій
	ПРН 7	Розробляти, організовувати та впроваджувати здоров'язбережувальні стратегії фізичної культури на основі власних досліджень та авторських методик з метою покращення здоров'я, функціональних можливостей, адаптації до оточуючих умов,

		підвищення рівня рухової активності дітей та молоді з різними можливостями здоров'я
	ПРН 8	Здійснювати концептуалізацію та реалізацію наукових проєктів, вміти використовувати (та визнавати) результати роботи інших членів наукової групи
	ПРН 9	Застосовувати сучасні інформаційні технології у науковій діяльності, уміти працювати із цифровою технікою, мати уявлення про існуючі програмні продукти та їх призначення, уміти ними користуватися
	ПРН 10	Уміти спілкуватись діловою науковою та професійною мовою, застосовувати різні стилі мовлення, методи і прийоми спілкування, демонструвати широкий науковий та професійний словниковий запас
	ПРН 11	Здатність презентувати результати дослідження усно та письмово, у формі наукових семінарів, наукових зустрічей та громадських ініціатив (соціально-орієнтовані робочі зустрічі)
	ПРН 12	Застосовувати сучасні інструментарії та технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи
	ПРН 13	Демонструвати навички підготовки та успішного захисту дисертаційної роботи на основі власних досліджень
	ПРН 14	Діяти в команді, демонструвати навички ефективної науково-педагогічної взаємодії
	ПРН 15	Здійснювати самооцінку рівня сформованості педагогічної майстерності та удосконалювати власну педагогічну техніку
	ПРН 16	Здатність саморозвиватися і самовдосконалюватися протягом життя
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми		
Кадрове забезпечення	Забезпечення викладання аудиторних занять науково-педагогічними працівниками з високим рівнем наукової та професійної активності, що відповідає Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами).	
Матеріально-технічне забезпечення	Площа навчальних приміщень для здійснення освітнього процесу для реалізації програми, рівень забезпеченості їх комп'ютерними робочими місцями та мультимедійним обладнанням, соціально-побутова інфраструктура відповідають вимогам, що 12 передбачені Ліцензійними умовами провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. № 1187 (зі змінами), і є достатніми для забезпечення якості освітнього процесу	
Інформаційне та навчально-методичне	Університет надає здобувачам доступ до інформаційних ресурсів та електронного репозитарію СНУ імені Лесі	

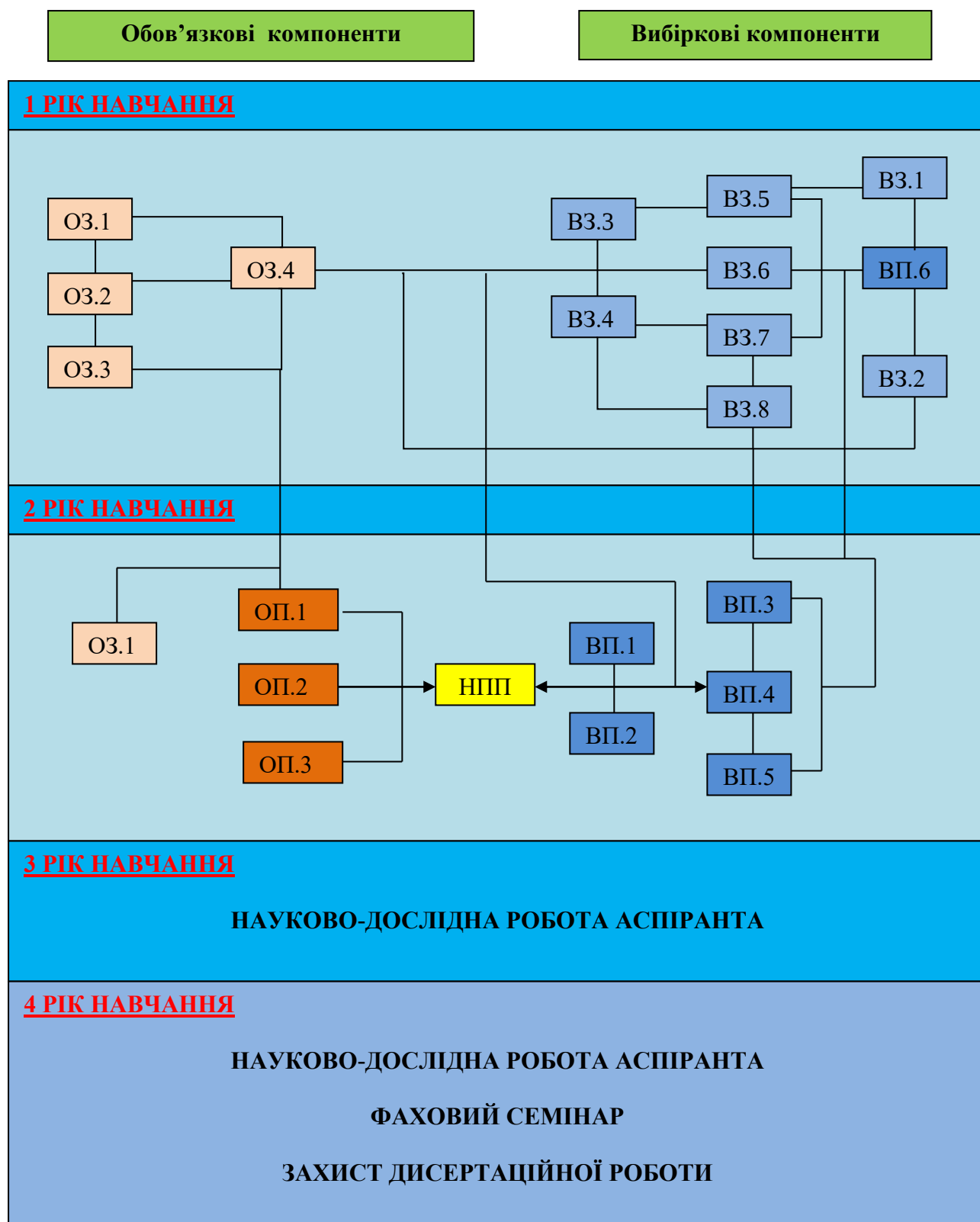
забезпечення	Українки для організації наукових досліджень, безкоштовний доступ до інтернетінструментарію вченого: ORCID, Scopus, Web of Science, Google Scholar тощо, авторських розробок науково-педагогічних працівників університету, інформаційного забезпечення дистанційних форм освіти (LMS Moodle та Microsoft Teams). Офіційний веб-сайт університету: https://eenu.edu.ua/uk Навчально-методичне забезпечення: освітньо-наукова програма, навчальний план, робочі програми навчальних дисциплін (силабуси)
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Навчання аспірантів відбувається за кредитно-трансферною системою, що забезпечує засади кредитної мобільності

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонентів ОНП

Код н/д	Компоненти освітньо-наукової програми (навчальні дисципліни, практика)	Кількість кредитів / годин	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
1. Цикл загальної підготовки			
1.1. Нормативні навчальні дисципліни			
ОЗ.1	Іноземна мова	8 / 240	залік, екзамен
ОЗ.2	Академічна доброчесність та наукова етика	3 / 90	залік
ОЗ.3	Філософія та методологія науки	6 / 180	залік, екзамен
ОЗ.4	Педагогічні основи професійно-комунікативної компетентності	3 / 90	залік
Усього:		20 / 600	
II. Цикл професійної наукової підготовки			
2.1. Нормативні навчальні дисципліни			
ОП.1	Теорія та методика навчання фізичної культури	6 / 180	залік, екзамен
ОП.2	Теорія і практика спортивної підготовки дітей та молоді	6 / 180	залік, екзамен
ОП.3	Теорія та методика адаптивної фізичної культури	6 / 180	залік, екзамен
НПП	Науково-педагогічна практика	2 / 60	залік
Усього:		20 / 600	
III. Цикл вибіркових навчальних дисциплін			
3.1. Вибіркові навчальні дисципліни загальної підготовки			
ВЗ.1	Інформаційний пошук і робота з бібліотечними ресурсами	3 / 90	залік
ВЗ.2	Академічна риторика	3 / 90	залік
ВЗ.3	Аналіз даних	3 / 90	залік
ВЗ.4	Математичні методи, моделі та інформаційні технології у наукових дослідженнях	3 / 90	залік
ВЗ.5	Промоція наукового продукту та управління проектами	3 / 90	залік
ВЗ.6	Технології інтерактивного навчання	3 / 90	залік
ВЗ.7	Бізнес-модельовання наукових досліджень	3 / 90	залік
ВЗ.8	Методологія та організація наукових досліджень	3 / 90	залік
Усього:		9 / 270	залік
3.2. Вибіркові навчальні дисципліни професійної підготовки			
ВП.1	Організація оздоровчо-рекреаційної діяльності дітей та молоді	3 / 90	залік
ВП.2	Інноваційні технології у фізичному вихованні та оздоровчо-рекреаційній руховій активності	3 / 90	залік
ВП.3	Наукові засади формування здорового способу життя	3 / 90	залік
ВП.4	Науково-педагогічна діяльність у закладах вищої освіти	3 / 90	залік
ВП.5	Психодіагностика у науковій діяльності	3 / 90	залік
ВП.6	Тематич. курс з магістерської програми за вибором	3 / 90	залік
Усього:		9 / 270	
Загальний обсяг освітньо-наукової програми:		58/ 1740	

2.2. Структурно-логічна схема ОНП

Форма атестації здобувачів вищої освіти

Відповідно до Закону України «Про вищу освіту» атестація осіб, які здобувають ступінь доктора філософії, здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою закладу вищої освіти чи наукової установи, акредитованою Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації. Підсумкова атестація аспірантів, що повністю виконали ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура), завершується присудженням наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 01 Освіта/Педагогіка за спеціальністю 014 Середня освіта (Фізична культура) із врученням диплому встановленого зразка про рівень освіти та кваліфікацію.

Атестація здійснюється відкрито і публічно.

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми

	ОЗ.1	ОЗ.2	ОЗ.3	ОЗ.4	ОП.1	ОП.2	ОП.3	ВЗ.1	ВЗ.2	ВЗ.3	ВЗ.4	ВЗ.5	ВЗ.6	ВЗ.7	ВЗ.8	ВП.1	ВП.2	ВП.3	ВП.4	ВП.5	ВП.6	Науково-педагогічна практика
ЗК1	•																	•			•	•
ЗК2			•																			•
ЗК3		•	•												•							
ЗК4	•		•					•		•	•				•							
ЗК5			•		•							•	•						•			•
ЗК6	•								•			•										
ЗК7								•						•						•		•
ЗК8																						•
ЗК9									•			•		•								
ЗК10				•															•	•		•
ЗК11				•	•	•	•						•						•			•
ЗК12																			•			•
ФК1					•	•	•								•	•	•	•				
ФК2	•	•			•	•	•							•							•	•
ФК3				•	•		•													•		•
ФК4					•	•	•						•			•	•	•				•
ФК5										•												
ФК6					•							•										
ФК7	•	•									•				•							
ФК8																						•
ФК9	•									•		•		•	•							
ФК10		•			•	•	•							•						•		
ФК11												•										
ФК12				•	•		•						•						•		•	•
ФК13				•															•			•

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідним компонентам освітньо-наукової програми**

	ОЗ.1	ОЗ.2	ОЗ.3	ОЗ.4	ОП.1	ОП.2	ОП.3	ВЗ.1	ВЗ.2	ВЗ.3	ВЗ.4	ВЗ.5	ВЗ.6	ВЗ.7	ВЗ.8	ВП.1	ВП.2	ВП.3	ВП.4	ВП.5	ВП.6	Науково- педагогічна практика
ПРН1			•		•	•	•												•			
ПРН2	•		•										•			•	•	•	•			
ПРН3			•		•	•	•														•	
ПРН4					•	•	•					•					•					
ПРН5	•																					
ПРН6	•	•								•					•					•		
ПРН7		•			•	•	•					•	•			•	•	•			•	•
ПРН8		•		•										•					•			
ПРН9	•							•			•				•				•			
ПРН10	•			•					•										•			•
ПРН11	•			•					•			•		•								
ПРН12								•		•	•	•			•							
ПРН13				•					•			•										
ПРН14																			•			•
ПРН15				•															•			•
ПРН16				•															•			•